

Nr 497

Av herr Bengtson, om en ny posttaxa.

(Lika lydande med motion nr 608 i Andra kammaren)

Postverket är i stort sett en affärsdrivande institution, som är avsedd att drivas efter sådana principer att kostnadstäckning uppnås. Undantag har dock gjorts från den rent affärsmässiga principen i det att t. ex. tidningarna på grund av önskvärdheten att främja en fri press i vårt land möjligen distribuerats till något lägre pris än vad som hade varit skäligt.

De nuvarande posttaxorna synes vara irrationellt utformade. Försändelser med samma vikt betingar högst olika avgifter, om de av avsändaren är framställda på olika sätt. Sålunda är portot för en försändelse, vägande 100 gram, sänd i form av brev 80 öre, som trycksak 25 öre, som varuprov 25 öre och som postkort 30 öre. Från postens synpunkt kan detta inte vara motiverat. Om försändelsen är öppen eller sluten torde ur kostnadssynpunkt för postverket vara helt ointressant. Postens enda betraktelsesätt på en försändelse bör vara hur mycket försändelsen väger och vilket arbete det kostar att få fram den till adressaten. Endast stycketal och vikt kan ha intresse för posten som affärsdrivande verk. Om försändelsen är ett julkort, ett slutet brev, en trycksak eller någonting framställt på annat sätt måste anses helt likgiltigt för posten. Givetvis måste på samma sätt som nu sker hänsyn tas till storlek och form, dvs. försändelsens grad av distributionssvårighet. Detta regleras dock inte genom portot utan genom bestämmelser som posten utfärdar.

En rationell posttaxa inom landet borde sålunda utformas endast efter två faktorer — stycketal och vikt. Om försändelser med hänsyn till arbetskraftstillgången måste behandlas med olika förtursrätt, t. ex. brev i första hand med adresslösa försändelser så snart personalens tid det medgiver men dock inom föreskriven tid, borde i en rationell posttaxa grunden för portodebiteringen vara t. ex.: 1:a klass post, 2:a osv. Härmed skulle man beteckna hur snabbt man önskade få fram försändelsen i fråga.

En omläggning av posttaxan efter de principer som här skisserats fordrar givetvis en ingående utredning, vilken jag anser bör komma till stånd snarast möjligt. Särskild hänsyn måste dock givetvis även i fortsättningen tas i fråga om befordran av tidningar.

Med anledning av vad som sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära utredning om en rationell posttaxa i enlighet med motionens syfte.

Stockholm den 26 januari 1966

Torsten Bengtson